

درس ۹

نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران

سوالات صحیح و غلط

۱. نمایندگان مجلس شورای ملی در جریان مخالفت با اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی، دولت را مکلف ساختند که برای استیفای حقوق ملی در موضوع نفت جنوب، مذاکره و اقدامات لازم را انجام دهد.
۲. انگلیس برای تهدید اقتصادی ایران شکایتی را در مجامع بین المللی علیه ایران طرح کرد.
۳. کاشانی از طریق اعلامیه ای مبارزه برای ملی شدن نفت را تکلیف دینی و وطنی ملت ایران برشمرد.

سوالات جور کردنی

۱. هر کدام از کلمات سمت چپ اگر با عبارات سمت راست ارتباطی دارد در جلوی آن بنویسید.

الف. احمد قوام	۱. بعد از کودتا ۱۳۳۲ به نخست وزیری رسید.
ب. فضل الله زاهدی	۲. هیئت اعزامی به خوزستان در مورد مسئله نفت به سرپرستی ایشان بود.
ج. خلیل طهماسبی	۳. بعد از استعفای مصدق به نخست وزیری رسید.
د. آیت الله کاشانی	۴. یکی از اعضای جمعیت فداییان اسلام و عامل قتل رزم آرا بود.
ه. مهندس بازرگان	

سوالات چهار گزینه ای:

۲. معادن نفت در چه قرنی در ایران کشف شد؟

الف. اوایل سده نوزده	ب. اوایل سده بیست	ج. اوایل سده هیجدهم	د. اواخر سده بیستم
----------------------	-------------------	---------------------	--------------------
- در زمان کدام پادشاه امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به ویلیام ناکس داریسی واگذار شد؟

الف. مظفرالدین شاه ب. رضاشاه ج. ناصرالدین شاه د. احمدشاه

۳. در مجلس شانزدهم اقلیتی از نمایندگان عضو جبهه ملی به رهبری..... با مخالفت مؤثر خود از تصویب قرارداد الحاقی جلوگیری کردند؟

الف. آیت الله کاشانی ب. حسین مکی ج. احمد قوام د. محمد مصدق

۴. بعد از استعفای مصدق چه کسی به نخست وزیری رسید؟

الف. احمد قوام ب. کاشانی ج. بازرگان د. حسین علا

سوالات تکمیلی

۵. جنگ های جهانی اول و دوم اهمیت و ارزش تسلط و دسترسی به منابع را بیش از گذشته برای سیاستمداران و رهبران کشورهای قدرتمند آشکار ساخت.
۶. فعالیت های انگلیسی ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران، با فوران کردن نخستین حلقه چاه در به نتیجه رسید.
۷. پس از موفقیت کودتای ۲۸ مرداد..... نخست وزیر شد.
۸. کنسرسیوم نفت شامل شرکت های نفتی از کشورهای آمریکا، انگلیس، فرانسه و بود.

سوالات تشریحی

۱. علت توجه کشورهای استعمارگر و صاحبان صنایع در اوایل سده بیستم میلادی به خاورمیانه و از جمله میهن ما چه بود؟
۲. دستیابی به طلای سیاه در ایران چه نتایجی در برداشت؟
۳. در مورد شرکت نفت پارس و انگلیس توضیح دهید.
۴. چگونه شرکت نفت ایران و انگلیس به صورت بازوی پر قدرت اقتصادی و سیاسی دولت انگلیس زمینه مداخله بیشتر انگلیسی ها را در ایران فراهم آورد؟
۵. در مورد قراردادی که در سال (۱۹۳۳/م ۱۳۱۲ش) و در دوره رضاشاه بین ایران و انگلستان منعقد شد توضیح دهید.
۶. اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران پس از شهریور ۱۳۲۰ را مختصراً شرح دهید.
۷. محمدرضا شاه پهلوی در ابتدای سلطنتش به منظور تحکیم جایگاه خویش، به چه اقداماتی دست زد؟
۸. در مورد قدرت شاه، مجلس، کابینه و مطبوعات در فاصله سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ توضیح دهید.

۹. سیاست موازنه منفی و سیاست موازنه مثبت را باهم مقایسه کنید.
۱۰. سیاست موازنه منفی چه سیاستی است؟
۱۱. چرا نمایندگان مجلس سیاست موازنه منفی را طرح کردید؟
۱۲. شوروی طی چه شرایطی خاک ایران را ترک کرد؟
۱۳. کدام اقدام نمایندگان مجلس در سال ۱۳۲۶ ش. به معنای اعلام نارضایتی رسمی و علنی از قرارداد نفتی با انگلستان به حساب می آمد؟
۱۴. در مورد قراردادی الحاقی میان ایران و انگلیس توضیح دهید.
۱۵. قرارداد الحاقی به معاهده ۱۳۱۲ با چه هدفی منعقد گردید؟
۱۶. علل مهم مخالفت اقلیتی از نمایندگان مجلس با قرارداد الحاقی گس – گلشائیان چه بود؟
۱۷. نمایندگان مخالف قرارداد الحاقی در مجلس شانزدهم، ضمن مخالفت با این قرارداد چه طرحی را پیشنهاد دادند؟
۱۸. واکنش آیت الله کاشانی نسبت به پیشنهاد ملی شدن نفت چه بود و چه اقدامی انجام داد؟
۱۹. واکنش انگلستان نسبت به طرح ملی شدن نفت چه بود؟
۲۰. رزم آرا که بود و سرانجامش چه شد؟
۲۱. روند تصویب قانون ملی شدن صنعت نفت ایران را شرح دهید؟
۲۲. کدام جنبش ها تأثیر بسزایی بر خیزش ملت ایران برای استیفای حقوق ملی خود در زمینه نفت داشت؟
۲۳. دکتر مصدق با حمایت چه گروههایی و به چه منظور به نخست وزیری رسید؟
۲۴. دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن چه اقداماتی انجام داد؟
۲۵. اقدامات انگلستان برای ممانعت از ملی شدن نفت را بنویسید.
۲۶. سه اقدام اقتصادی انگلیس برای ممانعت از ملی شدن نفت را بنویسید.
۲۷. اقدام سیاسی و نظامی انگلیس برای جلوگیری از ملی شدن نفت چه بود؟
۲۸. دولت دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدات و تحریم های اقتصادی انگلستان چه اقداماتی انجام داد؟
۲۹. چرا دولت مصدق اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن کرد؟
۳۰. چرا مصدق در تیر ماه ۱۳۳۱ استعفاداد؟
۳۱. علت قیام ۳۰ تیر چه بود و این قیام چه نتیجه ای دربر داشت؟
۳۲. دکتر مصدق در دور دوم نخست وزیریش چه اقداماتی انجام داد؟
۳۳. چرا بعد از پیروزی قیام ۳۰ بین سران نهضت اختلاف افتاد؟
۳۴. چه عواملی زمینه ساز کودتای ۲۸ مرداد شد؟
۳۵. حادثه کودتای ۲۸ مرداد را شرح دهید.
۳۶. یک سال و اندی پس از کودتای ۲۸ مرداد، در مورد نفت ایران چه تصمیمی گرفته شد؟
۳۷. سه مورد از مبارزات پس از کودتای ۲۸ مرداد را ذکر کنید.

۳۸. نهضت مقاومت ملی چه تشکلی بود؟

۳۹. واقعه ۱۶ آذر ۱۳۳۲ را توضیح دهید.

۴۰. علت اعتراض دانشجویان در روز ۱۶ آذر ۱۳۳۲ چه بود؟

پرسش های نمونه

۱. پس از شهریور ۱۳۲۰ و برکناری و تبعید رضاشاه چه تغییر و تحول سیاسی مهمی در کشور به وجود آمد؟
۲. علت و هدف از طرح سیاست موازنه منفی چه بود؟
۳. قرارداد الحاقی گس- گلشایبان به چه هدفی امضا و سرانجام آن چه شد؟
۴. عوامل سیاسی و اجتماعی مؤثر بر تصویب قانون ملی شدن صنعت نفت ایران را توضیح دهید..
۵. دیدگاه و ارزیابی خود را در باره تأثیر عوامل داخلی و خارجی بر موفقیت کودتای ۲۸ مرداد و سقوط دولت دکتر مصدق بیان کنید.